

Sanat Eserinin Belirleyici Nitelikleri

**«İnsan, kimse inemedi
senin uçurumuna...»**

C. Baudelaire

Sanat Eserinin Taşınması Gereken Temel Nitelikler:

1. Estetik Yaşantı:

Eğer karşımızdaki nesne bir sanat eseri ise bizde öncelikle bir estetik yaşantı ya da haz, sonrasında da estetik kaygı uyandırmalıdır.

Sanat eserleri öncelikle biçim (form) ve biçem (üslup) olarak ortaya çıkar.

Her sanat dalı, kullandığı gereci kendine özgü estetik yetkinliğe ulaştırmakla sorumludur.

- **Anahtar soru: Kime yarayacak bu?**
- **Yani «güzel»i kuşkuyla karşılamak şarttır. Bu da bir sanat eserinde sadece biçimsel-biçemsel estetikle yetinmeyip o estetiğin arkasındaki anlamı sorgulamak demektir.**

2. İleti

- **Sanatçı, nasıl anlattığının yanı sıra ne anlattığından da sorumludur.**
- **Sanatın dili, doğrudan değil dolaylı bir dildir; ima eder ve sezdirir.**

3. Çokanlamlılık

- **Bir gösterenin temel anlamını yitirmeden, çeşitli yollardan, temel anlamıyla mutlaka ilişkisi olan yeni kavramlar anlatır duruma gelmesidir. Birçok gösterilen bir tek gösterene göndermede bulunursa o zaman çokanlamlılık söz konusudur.**

Örnek:

- a. «Bir ekmek al da gel.»**
- b. «Babamdı, sakalıydı babamın,
Bir akşam göle batırdı,
Çıkmamak üzere bir daha,
Hepsi de ekmek kokardı,
Sayısı unutulmuş parmaklarının.»**

4. Kurmaca (Yapıntı, Fiction)

- **Bu niteliđiyle sanat, var olan ile yetinmeyen, «olabilecek» olan bir dűnyayı dile getirendir.**
- **Sanat, bir anlamda söylenmiş en güzel ve en doğru yalan olarak adlandırılır.**

5. Biriciklik (Unique) ve Organik Bütünlük

- **Her sanat eseri tektir, biriciktir. Felsefe ya da bilimde bir ilerleme söz konusu iken sanatta benzer bir ilerleme söz konusu değildir.**
- **Organik Bütünlük: Sanat eserini oluşturan tüm öğelerin kendi arasında bir uyum, denge içinde olmalarıdır.**